

Антикризовий менеджмент в системі управління сучасними фармацевтичними організаціями передбачає чотири основних напрямки:

- профілактика кризових ситуацій (антикризовий менеджмент спрямований на забезпечення стійкості фармацевтичної організації до можливих кризових ситуацій та включає аналіз ризиків, розробку стратегій та прийняття запобіжних заходів для уникнення криз);
- реагування на кризові ситуації (антикризовий менеджмент забезпечує ефективну реакцію на кризові ситуації шляхом швидкого прийняття рішень, мобілізації ресурсів та організації антикризового управління фармацевтичною організацією);
- відновлення фармацевтичної організації після кризи (після кризової ситуації антикризовий менеджмент спрямований на відновлення діяльності фармацевтичної організації та її репутації, а саме на відновлення бізнес-процесів, взаємовідносин зі зацікавленими сторонами та довіри споживачів);
- управління ризиками (антикризовий менеджмент включає в себе постійне управління ризиками, адаптацію до змін, які відбуваються у зовнішньому середовищі та запобігання виникненню нових кризових ситуацій).

Висновки. Отже, підводячи підсумки, можна зробити висновки, що антикризовий менеджмент виявляється ключовим елементом управління сучасними фармацевтичними організаціями, оскільки дозволяє їм ефективно реагувати на негативні впливи зовнішнього середовища та забезпечувати стабільність і стійкість у складних умовах.

АНАЛІЗ РИНКУ УКРАЇНИ АНТИГІСТАМІННИХ ЗАСОБІВ

Сергієнко Т. В., Сагайдак-Нікітюк Р. В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Алергія – це хронічне захворювання, яке характеризується неадекватною реакцією організму на доволі безпечні речовини. Вона виникає при повторному контакті з подразнюючим елементом, за умови порушення імунної системи. Реакція на алерген з кожним разом стає більш вираженою. У сучасному світі кількість алергенів і вразливих до них людей збільшується кожен день. Деякі вчені та лікарі називають це «епідемією 21 століття». За даними ВООЗ кожна десята людина має алергію. Симптоми проявляються по різному, в залежності від особливостей людини, типу і введення алергену, а список можливих алергенів є дуже великим. Можна зазначити, що частіше всього алергічні реакції розвиваються на пилок рослин, лусочки шкіри тварин, латекс, золото, пеніцилін, горіхи, отруту комах, парфуми, фрукти й фекалії домашніх кліщів.

Отже, це захворювання є досить популярним, виникає у великому масиві людей внаслідок зростання кількості подразнюючих чинників та задля комфортного життя хворих вимагає належної фармакотерапії, а саме застосування антигістамінних препаратів.

Мета дослідження. Дослідити асортимент антигістамінних засобів на фармацевтичному ринку України, що застосовуються при алергіях.

Методи дослідження. При дослідженні використовувався Державний реєстр лікарських засобів України, інструкції медичного застосування препаратів. Також, застосовали аналітичний та статистичний методи для аналізу, логічний та узагальнюючий метод для формування висновків.

Основні результати. Лікування алергії є актуальним завданням у сучасному світі. В Україні за статистичними даними на це захворювання страждає 15% всього населення. На її виникнення, впливає сенсабілізація у ранньому віці, спадкова схильність, вживання великої кількості солодкого, тютюновий дим, промислові відходи, гормональна перебудова організму та стрес. Усе це підвищує ймовірність захворюваності. Алергічні реакції можуть бути доволі різними. Так, можливий алергодерматози (атопічний дерматит, кропив'янка, ангіоневротичний набряк Квінке), поліноз, сироваткова хвороба, бронхіальна астма, анафілактичний шок, алергічний кон'юнктивіт та риніт. Усі прояви потребують лікування та фармакотерапії.

У клініці захворювання використовують різноманітні антигістамінні лікарські засоби. За даними Державного реєстру лікарських засобів в Україні станом на 01.11.2023 зареєстровано 198 торгових найменування препаратів, дозволених до застосування, із них вітчизняних – 75 (38%) препаратів, а іноземного виробництва – 123 (62%).

Дослідивши ринок антигістамінних засобів за першими країнами-виробниками, ми зробили висновок, що найбільшу частку складає вітчизняне виробництво – 38%, далі найбільше продукції надходить з Індії – 15%, Туреччини – 7%, Іспанії та Німеччині – 5%. Також, незначна частка імпорту йде з таких країн як Болгарія, Угорщина, Польща, Греція, Франція, Латвія, Хорватія, Словенія, Бельгія, Чеська Республіка, Італія, Швейцарія, Словатська Республіка, Мальта й Австрія.

Проаналізувавши асортимент даних препаратів, що використовують для лікування алергії, від вітчизняного виробника лідируючу позицію займають ПАТ «Фармак» – 13 лікарських засобів, ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» – 9 лікарських засобів, ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» – 7 лікарських засобів, ПрАТ «Лекхім-Харків» – 6 лікарських засобів та ТОВ «АС-ТРАФАРМ» – 5 лікарських засобів. Усього ліки цих груп виробляють 22 підприємства.

Серед іноземних компаній виробників можна виділити УОРЛД МЕДИЦИН ПЛАЧ САН. ВЕ ТІДЖ. А.Ш. (Туреччина) – 7 лікарських засобів, Евертоджен Лайф Саєнсиз Лімітед (Індія) і ЗАТ Фармацевтичний завод «ЕГІС» (Угорщина) виробляють по 6 лікарських засобів, КРКА д.д., Ново место (Словенія) і АТ «Софарма» (Болгарія) виробляють по 5 лікарських засобів. Загалом, в Україну антигістамінні ліки імпортують 62 компанії.

Встановлено, що серед всіх представлених лікарських препаратів комбінованими є лише 4 (2%), а монопрепарати – 183 (92%) екземпляри. Також, у 11 засобів не визначений тип МНН за складом діючої речовини.

Дослідження засобів за лікарською формою показали, що на фармацевтичному ринку України переважають таблетки – 136 (69%) лікарських засобів, у формі сиропів виготовлено 17 (8,5%) лікарських засобів, розчинів оральних і крапель оральних – по 14 (7%) лікарських засобів, розчину для ін'єкцій – 7 (3,5%) лікарських засобів, драже – 4 (2%) лікарських засобів, гелю – 3 (1,5%) лікарських засобів, а нашкірної емульсії, гранул і мазей – по 1 (0,5%) лікарському засобу.

Згідно коду АТС 1, аналізовані препарати представлені з груп: R06 – Протиалергічні препарати, R03 – Препарати для лікування захворювань пов'язаних з порушенням бронхіальної провідності, N05 – Засоби пригнічують нервову систему, в тому числі заспокійливі і снодійні, D04 – Протисвербіжні препарати. Так, на вітчизняному фармацевтичному ринку переважає група R06 – 89%, далі йде N05 – 3%, D04 – 2,5% і R03 – 0,5%. Також, 5% лікарських засобів не визначені.

Висновки. Алергія є актуальним та популярним захворюванням сучасного світу. Наразі, з цією проблемою регулярно зіштовхується 15% населення України. Можна зробити висновок, що хвороба виникає у великої кількості людей та поширюється, через зростання кількості подразнюючих чинників. Алергія потребує обов'язкового лікування та нормалізації стану для комфортного життя. Після проведення аналізу ринку фармацевтичних препаратів, що використовуються при лікуванні даної хвороби, ми дійшли висновків, що за країною-виробником переважають лікарські засоби іноземного виробництва, їх частка складає 62%. Досліджено, що асортимент антигістамінних засобів формує 22 вітчизняних підприємства і 62 – іноземних. В аналізованому списку за формою випуску переважають таблетки – 69%, сиропи – 8,5%, оральні розчини і оральні краплі – по 7%. Більшість лікарських засобів є монокомпонентні – 92%, а комбіновані складають лише 2% зареєстрованих препаратів.

SYNTHESIS AND BIOLOGICAL EVALUATION OF 5a-STEROID HYDRAZONES

Barbakadze N.N., Nadaraia N.Sh, Kakhabrishvili M.L.

Tbilisi State Medical University I. Kutateladze Institute of Pharmacology, Tbilisi, Georgia

Introduction. Naturally-occurring steroids have exhibited a wide range of biological activities and have been shown to function as anti-inflammatory, anticancer, antibacterial, antiviral and antitumor agents [1-5]. Purposeful chemical modification of steroid substances, received from plant raw material, which affects the change of biological activity, is important for the development of new medicines. Among them new antimicrobial agents is still attracted the interest of medicinal chemistry.